

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/126/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123225407
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6123225407.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Jána Burika, v právnej veci navrhovateľa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom B. XX, XXX XX C. C., v konaní zastúpený zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. Gabriela Klátiková, PhD., s.r.o., so sídlom Terézie Vansovej 446/8, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 53 796 306, proti povinnému z výživného: D. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom E. XXX, XXX XX E., v konaní o určení výživného, o odvolaní povinného z výživného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 13Pc/1/2023-117 zo dňa 13.02.2024 vo výrokoch o určení výživného, zročného výživného v spojení so závislým výrokom o trovách prvoinštančného konania, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 13Pc/1/2023-117 zo dňa 13.02.2024 v napadnutých výrokoch o povinnosti povinného z výživného prispievať navrhovateľovi výživným vo výške 200,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 06.02.2023, zročného výživného a vo výroku o trovách prvoinštančného konania p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol, že povinný z výživného je povinný prispievať navrhovateľovi výživným vo výške 200,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 06.02.2023.

Vo zvyšnej časti okresný súd návrh navrhovateľa zamietol.

Zročné výživné za obdobie od 06.02.2023 do 13.02.2024 na navrhovateľa vo výške 1.690,- Eur je povinný z výživného splácať v 100,- Eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplataenia pod hrozbou straty výhody splátok počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia.

O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na návrh navrhovateľa, doručený okresnému súdu dňa 06.02.2023, ktorým žiadal, aby súd určil povinnosť povinnému z výživného prispievať na jeho výživu vo výške 300,- Eur od podania návrhu. Povinný z výživného s návrhom nesúhlasil a žiadal priznať výšku výživného v sume 100,- Eur mesačne.

3. Okresný súd poukázal na odôvodnenie návrhu navrhovateľa, vykonané dokazovanie a za aplikácie ust. § 62 ods. 1, 2, 5, § 63 ods. 1, § 75 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z.z. rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho rozsudku. Bolo preukázané, že navrhovateľ v období júla, augusta 2023 sa zúčastnil jazykového kurzu v Kanade v celkovej hodnote 3.411,57 Eur. Navrhovateľ v súčasnej dobe býva u matky, ktorá financuje všetky jeho náklady, výdavky, pričom matka

má ďalšie dve vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom, a to F. G. C., nar. XX.XX.XXXX a maloletej H. I. C., nar. XX.XX.XXXX. Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 16.06.2023 matka navrhovateľa bola evidovaná ako uchádzač o zamestnanie od 10.06.2022.

4. Z aktuálneho potvrdenia o návšteve školy vyplynulo, že navrhovateľ v školskom roku 2023/2024 je študentom dennej formy štúdia Gymnázia J. K. L. C. C. a ďalším vykonaným dokazovaním bolo okresným súdom zistené, že matka navrhovateľa je zamestnaná u obchodnej spoločnosti BS Connect s.r.o., so sídlom Banská Bystrica v pozícii ekonóm-telefonista a jej základná mesačná mzda predstavuje 1.000,- Eur v hrubom vyjadrení. Pravidelné mesačné výdavky navrhovateľa predstavujú 200,- Eur na stravovanie, 50,- Eur na zabezpečenie hygieny, 40,- Eur za platby mobilného telefónu a internetu, 50,- Eur cestovné náklady, oblečenie v rozsahu 200,- Eur až 300,- Eur štvrťročne, poplatky za vodné a stočné v rozsahu 300,- Eur štvrťročne a elektrickú energiu 380,- Eur mesačne podľa vyjadrení navrhovateľa.

5. Navrhovateľ ďalej uviedol, že mesačne predstavujú platby za stužkovú slávnosť v rozsahu 30,- Eur mesačne, náklady na kino a divadlo 20,- Eur mesačne, náklady na lyžovanie 100,- Eur mesačne, plávanie 40,- Eur mesačne a náklady na doučovanie 37,50 Eur mesačne.

6. Z vyjadrenia povinného z výživného súd prvej inštancie zistil, že v súčasnosti býva v rodičovskom dome v E., ktorý nevlastní, žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou aj spoločnou 8-mesačnou dcérou J. F. A., nar. XX.XX.XXXX, voči ktorej má zákonnú vyživovaciu povinnosť. Jeho mesačné náklady na bývanie predstavujú 100,- Eur, ku ktorým je potrebné pripočítať aj náklady na zabezpečenie stravy, základných životných potrieb pre neho a jeho maloletú dcéru. Nesúhlasil s navrhovaným výživným zo strany navrhovateľa 300,- Eur mesačne, keďže jeho príjmy v súčasnej dobe mu neumožňujú prispievať takýmto výživným. Nevlastní nehnuteľný majetok ani významný hnutel'ný majetok, je len konateľom obchodnej spoločnosti Stavmon industry, s.r.o., IČO: 52 938 689, nemá žiaden príjem, pomáhajú mu len jeho rodičia a priatelia. Obchodná spoločnosť je v strate. Poukázal na proti nemu vedené exekúcie a navrhol priznať výživné pre navrhovateľa vo výške 100,- Eur mesačne.

7. Okresný súd vyzval obchodnú spoločnosť Stavmon industry, s.r.o., na oznámenie príjmu povinného z výživného, na ktorú výzvu nereagovala, resp. túto výzvu si spoločnosť neprevzala.

8. Povinný z výživného sa nariadeného pojednávania pred okresným súdom nezúčastnil, preto ho okresný súd podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine vyzval, aby preukázal svoje príjmy zo závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, resp. iné príjmy a aby predložil doklady o tom, aké sú jeho majetkové pomery, aby súd mohol tieto zhodnotiť pri rozhodovaní o určení výživného. Povinný z výživného si výzvu prevzal dňa 07.12.2023 a v určenej lehote 10-tich dní od doručenia výzvy nijakým spôsobom nereagoval.

9. Súd prvej inštancie zistil, že účastníci konania sú vo vzájomnom príbuzenskom vzťahu, navrhovateľ je synom povinného z výživného svojho otca. Navrhovateľ bol ponechaný v osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo určené výživné v tom čase na maloletého navrhovateľa v sume 70,- Eur od 01.11.2010 podľa rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/164/2010-83 zo dňa 05.11.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.12.2010 a bol vykonateľný dňom 16.01.2011. Okresný súd konštatoval, že od tejto úpravy výživného došlo k zmene, keď navrhovateľ je študentom strednej školy, a to Gymnázia J. K. L. C. C., a súčasne nie je schopný sám sa živiť, pričom štúdiom na strednej škole a perspektívne aj na vysokej škole sa chce pripravovať na svoje budúce povolanie. Navrhovateľ nemá žiaden príjem a osoba ktorá ma vyživovaciu povinnosť voči nemu, jeho matka, s ktorou býva v spoločnej domácnosti, je zamestnaná a jej príjem v hrubom vyjadrení predstavuje 1.000,- Eur mesačne. S bývaním v spoločnej domácnosti s matkou sú spojené náklady najmä s platbami za vodné a stočné, náklady za elektrinu, poistenie domu. Matka navrhovateľa má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom.

10. V konaní pred okresným súdom povinný z výživného nijakým spôsobom nepreukázal svoj príjem, nepreukázal svoje majetkové pomery napriek výzve okresného súdu podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, okrem skutočnosti, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, ktorú skutočnosť preukazoval rodným listom, avšak nepreukázal skutočnosti, potrebné na zhodnotenie majetkových pomerov. Za takéhoto stavu okresný súd vychádzal zo zákonného ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, kedy sa má za to, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje 20-násobok sumy životného minima. Pokiaľ suma životného minima predstavuje sumu 268,88 Eur, 20-násobok takejto sumy predstavuje sumu 5.387,60 Eur ako jeho potencionálny príjem za jeden mesiac.

11. Okresný súd poukázal na základné pravidlá pre určenie výšky výživného obsiahnuté v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine s tým, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi na strane oprávneného, ale taktiež aj na strane povinného. Na strane oprávneného súd skúma skutočné a odôvodnené potreby, kedy sa prihliada najmä na spotrebný charakter výživného s ohľadom na zákonnú mieru povinností tohto druhu vyživovacej povinnosti. Oprávnené potreby nezahŕňajú len stravovanie, ale aj potreby bytové, odevné, zdravotné a kultúrne a závisia najmä od veku, zdravotného stavu a schopnosti samého sa o seba starať. Na strane povinného sa preskúmavajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery, to predstavuje základ pre súd pri stanovení výšky výživného. Na strane povinného sa prihliada na jeho schopnosti dosahovať príjmy, pričom existuje platná judikatúra a zaužívaná prax súdov v tom, že v určitých prípadoch je potrebné vychádzať z princípu potenciality príjmov, t.j. nielen to, čo povinný skutočne zarobil, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, či situáciu na pracovnom trhu.

12. Povinný z výživného svoj príjem jednoznačným spôsobom nepreukázal, preto okresný súd vychádzal z potencionálneho príjmu za aplikácie ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, a tým nemohol vyhovieť návrhu povinného z výživného ohľadne výšky výživného v rozsahu 100,- Eur mesačne, ak túto sumu považoval okresný súd za nedostatočnú vzhľadom na predpokladaný potencionálny príjem povinného z výživného a oprávnené potreby navrhovateľa.

13. Na druhej strane okresný súd nemohol vyhovieť návrhu navrhovateľa ohľadne výšky výživného v rozsahu 300,- Eur mesačne z dôvodu, že niektoré jeho náklady, najmä spojené so životným poistením, resp. poistením domu alebo niektorými nákladmi za športové aktivity za danej finančnej situácie rodičov navrhovateľa považoval za neadekvátne, nadbytočné a také, ktoré navrhovateľ nemusí za danej situácie vynaložiť.

14. Okresný súd pri povinnosti o výživnom vychádzal z potencionálneho príjmu otca navrhovateľa, ktorý porovnával s nákladmi na jeho strane. Tvrdené náklady na bývanie v sume 100,- Eur mesačne nijakým spôsobom nepreukázal, ale okresnému súdu bolo zrejmé, že nejaký náklad s bývaním tu je a následne porovnal príjmy a náklady na strane matky navrhovateľa, ktorej taktiež svedčí zákonná povinnosť k navrhovateľovi ohľadne výživného. Okresný súd zobral do úvahy všetky potrebné a nevyhnuté výdavky navrhovateľa a dospel k záveru, že výška výživného po zohľadnení kritérií je 200,- Eur mesačne, ktorou je otec navrhovateľa povinný prispievať. Okresný súd preto návrh v prevyšujúcej časti, v ktorej navrhovateľ žiadal výživné v rozsahu 300,- Eur zamietol ako nedôvodný.

15. Súd prvej inštancie zároveň rozhodol o tom, že povinný z výživného je povinný zaplatiť zročné výživné za obdobie od podania návrhu tak, ako to žiadal navrhovateľ, teda od 06.02.2023 do 13.02.2024, t.j. do dňa rozhodnutia okresného súdu, ktoré predstavuje sumu 1.690,- Eur. Okresný súd zobral do úvahy, že povinný z výživného si plní povinnosť platiť výživné v rozsahu 70,- Eur tak, ako to potvrdil navrhovateľ a sumu otcovi navrhovateľa povolil splácať v pravidelných 100,- Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia ktorejkoľvek zo splátok počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia.

16. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

17. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie otec navrhovateľa ako povinný z výživného, ktorý žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť v časti o výživnom tak, že je povinný prispievať navrhovateľovi vo výške 90,- Eur mesačne počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je povinný uhrádzať k rukám navrhovateľa vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred a vo zvyšnej časti návrh zamietnuť, s nepriznaním trov konania stranám sporu. Otec navrhovateľa, resp. povinný z výživného (ďalej „otec navrhovateľa“ resp. „povinný z výživného“) namietal nesprávne právne posúdenie veci, neúplné zistenie skutočného stavu veci. Otec navrhovateľa nevlastní žiaden vlastný nehnuteľný majetok ani významný hnutel'ný majetok, je len konateľom obchodnej spoločnosti Stavmon industry, s.r.o., IČO: 52 938 689, ktorá sa dostala do exekúcie v dôsledku nepriaznivej situácie. Spoločnosti sa z objektívnych dôvodov nedarí, je v strate. Boli predložené dôkazy svedčiace o zlej finančnej situácii, je vedených viacero exekúcií, pričom samotná existencia exekúcií preukazuje finančnú situáciu otca navrhovateľa,

ktorý nie je spôsobilý plniť vyživovaciu povinnosť vo výške, ktorá bola priznaná rozsudkom. Otec navrhovateľa stále býva v rodičovskom dome v E. s družkou a ich maloletou dcérou, voči ktorej má zákonnú vyživovaciu povinnosť, pričom jeho zdravotný stav mu neumožňuje zlepšiť majetkové pomery podľa doložených lekárskejších správ. Pokiaľ ide o výdavky navrhovateľa, otec v odvolaní poukázal na samotné závery rozsudku okresného súdu v odseku 27. odôvodnenia, keď bolo konštatované, že viaceré výdavky navrhovateľa sú neadekvátne a nadbytočné. Matka navrhovateľa má reálny príjem vo výške 1.000,- Eur mesačne, čo je viac ako príjem otca navrhovateľa. Otec navrhovateľa ďalej poukázal na § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Bolo dôležité, aby okresný súd zohľadnil reálnu výšku sumy, ktorú musí otec navrhovateľa mesačne vynaložiť, aby si splnil zákonné vyživovacie povinnosti a vedel aj prežiť, a to vzhľadom na terajšie negatívne pomery. Kontrole opodstatnenosti výdavkov mali byť podrobené aj výdavky matky a zároveň aj jej majetkové pomery.

18. Otec navrhovateľa v odvolaní poukázal na arbitrárny postup okresného súdu, ktorý ustálil potencionálny príjem podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, čo nezodpovedá reálnym možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca navrhovateľa, ktorý nevládni nehnuteľný majetok ani významný huteľný majetok, je konateľom spoločnosti Stavmon industry, s.r.o., ktorá spoločnosť je tiež ako aj otec navrhovateľa v exekúcii. Poukázal na komentár k ust. § 63 Zákona o rodine (Určenie vyživovacej povinnosti rodičovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe, Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, 3. vydanie, Bratislava: C. H. Beck, 2019, strana 417). Otec navrhovateľa sa vyjadril k návrhu, pripojil dôkazy, pojednávania sa nezúčastnil z dôvodu úmrtia v rodine. Záver okresného súdu v odseku 26. odôvodnenia napadnutého rozsudku, ak okresný súd neustálil výšku výdavkov na strane navrhovateľa, je arbitrárny a nepreskúmateľný. Pri určení výživného od dátumu podania návrhu okresný súd nezobral do úvahy reálne možnosti a pomery povinného z výživného a neprihliadol na skutočnosť, že príjmy matky navrhovateľa sú preukázateľne vyššie. Rozhodnutie okresného súdu nezohľadnilo ani skutočnosť, že otec navrhovateľa hradil výživné 100,- Eur mesačne. V závere odvolania otec navrhovateľa uviedol, že sú tu nové skutkové tvrdenia a dôkazy, ktoré predkladá odvolaciemu súdu, z ktorých vyplýva jeho zlá finančná situácia, zo spoločnosti Stavmon industry, s.r.o., poberá mesačne za funkciu konateľa len 40,- Eur a nemôže prispievať ani rodičom na ich bývanie, pričom mu pomáhajú rodičia a družka.

19. K odvolaniu povinného z výživného sa vyjadril navrhovateľ prostredníctvom zvoleného zástupcu v podaní zo dňa 13.05.2024. Odvolanie považoval za účelové, pretože rozsudok okresného súdu je zákonný a správny, vydaný na základe riadneho dokazovania. V prvom rade navrhovateľ uviedol, že povinný z výživného bol v celom konaní pred okresným súdom absolútne nečinný, nepreberal poštu, nereagoval na výzvy okresného súdu, nepredkladal žiadne dôkazy a takéto konanie nemôže byť na ujmu navrhovateľa v tom, že po vydaní rozsudku okresného súdu predkladá dôkazy, ktoré mal použiť už v konaní pred okresným súdom. Bolo poukázané na sudcovskú koncentráciu konania, ak na neskôr predložené dôkazy súd nemusí prihliadať. Konanie trvalo rok, bolo vykonaných niekoľko pojednávani, pričom ani jedného sa otec navrhovateľa nezučastnil. Podľa navrhovateľa sa vyhýbal konaniu a snažil sa predĺžiť rozhodnutie vo veci samej. Navrhovateľ poprel tvrdenia o príjme svojho otca, pretože pozná jeho životnú úroveň a rovnako nie je pravdou, že by mal zdravotné problémy, ktoré by vylučovali možnosť zárobku. Navrhovateľ má vedomosť, že jeho otec mal krátkodobé zranenie nohy, čo je ale v poriadku. Uvedené môže potvrdiť na základe toho, že sa s otcom pravidelne stretáva. Otec navrhovateľa v rámci podnikateľskej činnosti vykonáva stavebnú činnosť, a to stavba rodinných domov, prerábky bytov, kde berie peniaze aj na ruku a jeho životný štandard je na veľmi dobrej úrovni. Tvrdeniami zavádza súd, pričom príjem, ktorý preukazuje, je iba z dôvodu vyhýbania sa platenia vysokých odvodov. Svoje náklady doteraz nepreukázal. Podnikanie vykonáva aj aktuálne, má neustále nové zákazky, má zamestnancov ako aj dohodárov, čo opäť vylučuje tvrdenie o žiadnom príjme a platobnej neschopnosti spoločnosti. Užíva osobné motorové vozidlo VW Tuareg, čo vylučuje skutočnosť uvádzané otcom. Otec navrhovateľa nereagoval na výzvy okresného súdu, nepreukázal náklady, zostal nečinný a okrem toho zaplatil navrhovateľovi sumu 300,- Eur a chce mu kúpiť aj auto. Takéto konanie otca nie je pravidelné a navrhovateľ potrebuje mať istotu v pravidelnom výživnom v sume 200,- Eur mesačne, aby mohol hradiť náklady na štúdium, internát, cestu a stravu. Ak otec navrhovateľa v konaní pred okresným súdom nepreukázal svoj príjem, okresný súd správne vychádzal z ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Otec navrhovateľa sa vyhýba vyživovacej povinnosti voči nemu, pričom má pomery, možnosti a schopnosti plniť si vyživovaciu povinnosť vo výške 200,- Eur mesačne. Navyiac hoci okresný súd postupoval podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, neurčil vyššie výživné, ako by malo byť vyčíslené z potencionálneho príjmu povinného rodiča, ktorý sa vyhýba povinnosti preukázať svoje reálne príjmy. Okresný súd určil

výživné vo výške, ako to neskôr navrhol navrhovateľ v sume 200,- Eur mesačne, pretože sa s otcom o tom porozprával a tento s tým súhlasil. Bolo to iba ústne, čo jeho otec nedodržiava. Navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

20. Vyjadrenie navrhovateľa bolo doručené otcovi navrhovateľa postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 23.05.2024.

21. K vyjadreniu navrhovateľa zaslal vyjadrenie otec navrhovateľa podaním zo dňa 21.06.2024. Nesúhlasil s vyjadrením právneho zástupcu navrhovateľa (syna), pretože sa nechce vyhnúť pravidelnej vyživovacej povinnosti dospelého syna, ktorú doteraz plnil vo výške 70,- Eur mesačne. Návrh na zvýšenie výživného na 300,- Eur mesačne nemohol akceptovať pre zlú finančnú situáciu, ktorú preukázal aj na základe výpisov z Registra poverení na vykonanie exekúcie. Okrem navrhovateľa ako dospelého syna má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, a to maloletú dcéru, voči ktorej si plní vyživovaciu povinnosť. Nedošlo k ústnej dohode o výživnom vo výške 200,- mesačne. Nie je pravdou, že by bol v konaní nečinný, pretože predložil dôkazy, ktorými disponoval. Účtovníčka spoločnosti Stavmon industry, s.r.o., odmietla poskytnúť podklady, pretože spoločnosť nemohla za ne zaplatiť. Otec navrhovateľa uviedol, že nie je živnostník a spoločnosť Stavmon industry, s.r.o., je v exekúcii. Za funkciu konateľa nepoberá relevantný príjem. Spoločnosť Stavmon industry, s.r.o. je v strate, je tiež v exekúcii, poukázal na komentár k Zákonu o rodine. Stanovenie potencionálneho príjmu 5.377,60 Eur je nesprávne, arbitrárne. Pri určenej vyživovacej povinnosti napadnutým rozsudkom neboli zohľadnené reálne, opodstatnené potreby navrhovateľa a reálne možnosti a pomery otca navrhovateľa pri plnení vyživovacej povinnosti. Výživné 200,- Eur mesačne prekračuje sumu životného minima pre nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Priznanie výživného späťne je pre otca navrhovateľa výslovne likvidačné. Koncentrácia konania nemá oporu v skutkovom stave a zákon navyše umožňuje predloženie dôkazov aj v odvolacom konaní. Zotrvál na podanom odvolaní, jeho dôvodoch, ako aj na odvolacom návrhu v tom, aby bol zmenený rozsudok okresného súdu a navrhovateľovi priznané výživné 90,- Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku.

22. Vyjadrenie otca navrhovateľa krajský súd podaním zo dňa 02.07.2024 zaslal na vyjadrenie navrhovateľovi.

23. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou, a to otcom navrhovateľa, prejednal vec postupom bez nariadenia pojednávania za aplikácie ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem a za aplikácie ust. § 65 CMP, § 66 CMP a contrario v spojení s ust. § 155 CMP, rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch o určení výživného, zročného výživného a v závislom výroku o trovách prvoinštančného konania potvrdil ako v týchto výrokoch vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

24. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie podané otcom navrhovateľa ako osobou povinnou z výživného bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/126/2024-157 zo dňa 08.07.2024, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 09.07.2024 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

25. Primárne krajský súd k podanému odvolaniu otca navrhovateľa a dôvodom odvolania poukazuje na to, že konanie o návrhu navrhovateľa ako plnoletého nezaopatreného dieťaťa bolo konaním, ktoré sa začína len na návrh (§ 155 CMP), preto odvolací súd bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania otca navrhovateľa.

26. Podstatou odvolania otca navrhovateľa bolo, že nesúhlasil s určenou vyživovacou povinnosťou, pretože jeho majetkové pomery, schopnosti a možnosti mu nedovoľujú platiť súdom určené výživné 200,- Eur mesačne od 06.02.2023, za súčasnej existencie ďalšej vyživovacej povinnosti, a to k maloletej dcére J. F. A., nar. XX.XX.XXXX, keď ani jeho zdravotný stav mu neumožňuje zlepšiť si majetkové pomery. Otec navrhovateľa poukázal na to, že viaceré výdavky navrhovateľa sú neadekvátne, nadbytočné. Bolo

dôležité, aby okresný súd zohľadnil reálnu výšku sumy, ktorú musí vynaložiť na plnenie si vyživovacej povinnosti, pričom sú vedené exekúcie nielen na jeho osobu, ale aj na spoločnosť Stavmon industry, s.r.o., ktorej je konateľom a z tejto spoločnosti poberá za funkciu konateľa príjem mesačne 40,- Eur. Otec navrhovateľa namietal arbitrárny a nesprávny postup okresného súdu pri aplikácii ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Pre zlú finančnú situáciu je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu navrhovateľa mesačne výživným 90,- Eur. Súčasne uviedol, že sú tu ďalšie tvrdenia, podklady, ktoré preukazujú jeho zlú finančnú situáciu.

27. K odvolaciemu dôvodu otca navrhovateľa, že sú tu nové skutkové tvrdenia a dôkazy, krajský súd k svojmu procesnému postupu, a to prejednávania odvolania postupom bez nariadenia pojednávania uvádza, že v danom návrhovom konaní, keďže išlo o návrh plnoletého dieťaťa, bolo v potrebnom a dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie pred okresným súdom pre posúdenie návrhu navrhovateľa ako aj obrany otca navrhovateľa. Krajský súd preto z rozsahu dokazovania vykonaného okresným súdom, zo skutkových zistení vychádzal. Pre posúdenie odvolania otca navrhovateľa bolo postačujúce, aby krajský súd vychádzal z obsahu spisového materiálu, ak účastníci tohto konania, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesol žiadny presvedčivý dôkaz, potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/218/2009, 3Cdo/51/2011, 3Cdo/186/2012, 7Cdo/56/2011). Krajský súd zväzňuje, že okresný súd z vykonaného dokazovania zistil skutkový stav v akceptovateľnom rozsahu potrebnom pre rozhodnutie. Skutočný stav veci, zistený okresným súdom, bol dostačujúcim pre jeho rozhodnutie, následne aj pre posúdenie odvolania, a ak odvolací súd nepristúpil k zopakovaniu alebo doplneniu dokazovania, nedošlo týmto jeho postupom k porušeniu práva odvolateľa na spravodlivý súdny proces.

28. Bolo zrejmé, že naposledy bolo rozhodnuté o vyživovacej povinnosti otca navrhovateľa rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/164/2010-83 zo dňa 05.11.2010, právoplatného dňa 22.12.2010, vykonateľného dňa 16.01.2011, keď v tom čase na maloletého navrhovateľa bolo rozhodnuté, že otec ako výživou povinná osoba je povinný prispievať výživným sumou 70,- Eur mesačne od 01.11.2010 vždy do 15-dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletého dieťaťa. Až návrhom navrhovateľa ako plnoletého dieťaťa, doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 06.02.2023, navrhovateľ žiadal určiť výživné otcovi dňom 06.02.2023, t.j. od doručenia návrhu na určenie výživného. Krajský súd má za to, že už táto doba, ktorá uplynula od právoplatnosti súdneho rozhodnutia určenej vyživovacej povinnosti otca do dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu zo dňa 13.02.2024, ktorým v zmysle návrhu navrhovateľa ako plnoletého dieťaťa bola určená povinnosť otcovi prispievať navrhovateľovi výživným vo výške 200,- Eur mesačne, bola bez ďalšieho dôvodom na určenie takejto výšky výživného, ak toho času navrhovateľ v školskom roku 2023/2024 je študentom dennej formy štúdia Gymnázia J. K. L. C. C., t.j. štúdiom sa pripravuje na získanie potrebného stupňa vzdelania, aby následne mal schopnosť sa samostatne živiť. Nepochybne na strane navrhovateľa nastal nárast výdavkov súvisiacich nielen so štúdiom, ale aj s vekom, preto vecne správne okresný súd prihladol na výdavky navrhovateľa, k výške ktorých zobral do úvahy pri niektorých výdavkoch aj ich neadekvátnosť, čo sa potom správne premietlo do záveru okresného súdu o určenie výšky výživného 200,- Eur mesačne a nie v sume 300,- Eur mesačne, ako toto výživné uplatňoval navrhovateľ.

29. Sama o sebe skutočnosť, že otec navrhovateľa nemá príjem, sú voči jeho osobe vedené exekúcie, ako aj voči spoločnosti Stavmon industry, s.r.o., kde má funkciu konateľa, nemôže byť dôvodom neplnenia si primárnej zákonnej vyživovacej povinnosti, ak podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Otca navrhovateľa nezabavuje jeho vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi ani to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére, ak je osobou povinnou z výživného aj voči navrhovateľovi, a preto je povinnosťou rodiča si usporiadať svoje pomery tak, aby si plnil vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, ktoré nie je schopné sa samé živiť. Od obdobia posledného súdneho rozhodnutia, datovaného 05.11.2010, ktorým bolo určené otcovi navrhovateľa v tom čase ako maloletého dieťaťa výživné 70,- Eur, napadnutým rozsudkom okresného súdu zo dňa 13.02.2024, t.j. po uplynutí cca 14 rokov, došlo k určenie výživného otcovi navrhovateľa v sume 200,- Eur mesačne, t.j. „len“ o 130,- Eur vyššie výživné, pričom vzhľadom k veku navrhovateľa, jeho školských povinností, nepochybne došlo k nárastu výdavkov na strane navrhovateľa, k nárastu životných nákladov.

30. Podľa názoru krajského súdu okresný súd kvalifikovane zistil osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov navrhovateľa, odôvodnené výdavky na strane navrhovateľa, dôsledne ich preskúmal vo všetkých zákonných hľadiskách, skutkovo a právne sa s nimi vysporiadal, preto došlo k vecne správne určeniu výšky vyživovacej povinnosti otcovi navrhovateľa.

31. Odvolací súd zdôrazňuje, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva zo zákona a každý rodič je povinný vyvinúť maximálne úsilie na to, aby si vyživovaciu povinnosť k svojim deťom, ktoré nie sú schopné sa samé živiť, mohol plniť v čo najväčšom rozsahu.

32. Nebol relevantný ani odvolací dôvod otca navrhovateľa, že by okresný súd arbitrárne ustálil potencionálny príjem otca navrhovateľa ako povinného z výživného za aplikácie ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, ak použitiu tohto zákonného ustanovenia predchádzal správny procesný postup okresného súdu, jeho úkony k tomu, aby bolo možné použiť ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine.

33. Z obsahu spisového materiálu bolo zrejmé, že na Okresný súd Banská Bystrica dňa 06.02.2023 bol podaný návrh navrhovateľa na určenie výživného, ktorý bol doručený otcovi navrhovateľa podľa doručky za č.l. 13 spisu spolu s výzvou na vyjadrenie sa k návrhu v lehote 15-tich dní, s poučením o procesných právach a povinnostiach otca navrhovateľa ako účastníka konania. Okresný súd vyzval obchodnú spoločnosť Stavmon industry, s.r.o. na oznámenie priemerného zárobku otca navrhovateľa na základe výzvy č.l. 15 spisu, ktorá bola doručená tejto spoločnosti podľa doručky na č.l. 16 spisu dňa 12.03.2023. K návrhu navrhovateľa sa jeho otec vyjadril podaním zo dňa 17.04.2023.

34. Okresný súd nariadil termín pojednávania na deň 15.06.2023, na ktoré sa otec navrhovateľa nedostavil, ktorý termín pojednávania bol odročený a následne bol vytýčený termín pojednávania na 11.07.2023, ktorý bol odročený, pretože nebola doručená doručka od povinného z výživného k dátumu pojednávania. Súčasne okresný súd vyzýval aj urgovať obchodnú spoločnosť Stavmon industry, s.r.o., na doloženie oznámenia priemerného zárobku otca navrhovateľa, ktoré výzvy (urgencie) boli doručované do elektronickej schránky, ktorú má spoločnosť zriadenú. I napriek opakovaným urgenciám si táto obchodná spoločnosť nesplnila výzvu okresného súdu. Došlo k odročeniu pojednávania konaného aj 30.11.2023, z dôvodu, že okresný súd nemal k dispozícii odpoveď obchodnej spoločnosti, v ktorej povinný z výživného vykonáva funkciu konateľa s tým, že povinnému bude adresovaná výzva v zmysle § 63 ods. 1 Zákona o rodine.

35. Okresný súd podaním zo dňa 04.12.2023 (č.l. 86 spisu) vyzval povinného z výživného – otca navrhovateľa podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, aby preukázal príjmy zo závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, predložil doklady na zhodnotenie majetkových pomerov s preukázaním skutočností, ktoré mali byť dôvodom neúčasti na nariadenom pojednávaní dňa 30.11.2023. Táto výzva bola doručená otcovi navrhovateľa podľa doručky na č.l. 87 spisu dňa 07.12.2023. Medzi týmito vyššie uvedenými jednotlivými úkonmi okresného súdu boli zo strany zástupcu navrhovateľa ku konaniu doložené doklady o výdavkoch navrhovateľa.

36. Okresný súd stanovil ďalší termín pojednávania na deň 13.02.2024, pričom otec navrhovateľa si zásielku s termínom pojednávania neprevzal v odbernej lehote. Vzhľadom k doručovacej adrese otca navrhovateľa - E. XXX, XXX XX E., kde otec navrhovateľa býva (doručenka č.l. 112 spisu), za súčasného poučenia otca navrhovateľa o procesných právach a povinnostiach (§ 111 ods. 3, § 112 CSP), boli splnené zákonné podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci na nariadenom pojednávaní dňa 13.02.2024.

37. Konanie okresného súdu v súlade so zákonom zabezpečilo otcovi navrhovateľa právo na súdnu ochranu, a pokiaľ toto právo nenaplnil, uvedené nemôže byť na ujmu práv navrhovateľa. Otec navrhovateľa ako účastník konania nebol vylúčený z uplatnenia žiadneho procesného úkonu a ani nebol obmedzený pri jeho uplatnení, a preto postupom okresného súdu mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom, nebolo porušené ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Okresný súd v konaní postupoval v súlade so zákonom. Otec navrhovateľa pokiaľ by naplnil svoje procesné práva, k čomu postupom okresného súdu mal vytvorený dostatočný časový priestor, a uskutočnil by aktívnym prístupom vplyv na dané konanie, t.j. komplexne by preukázal svoje pomery, tak tieto by následne mohol zhodnocovať okresný súd. V danej veci išlo o návrhové konanie, preto bolo povinnosťou otca navrhovateľa ako povinného z výživného preukázať svoje majetkové pomery, možnosti a schopnosti

oproti tvrdeniam a dôkazom navrhovateľa. Ak však otec navrhovateľa, i napriek vytvoreným možnostiam súdom prvej inštancie, zostal nečinný a súčasne okresným súdom bol poučený podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, tak v konečnom dôsledku táto jeho nečinnosť nemôže ísť na ujmu práv navrhovateľa a ani viesť k popretiu jedného zo základných princípov Civilného mimosporového poriadku podľa Čl. 12, keď súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne. Okresný súd mal splnené zákonné podmienky pre aplikáciu ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, a preto nebolo možné akceptovať odvolací dôvod navrhovateľa, že by okresný súd nesprávnym, arbitrárnym spôsobom stanovil potencionálny príjem u otca navrhovateľa ako osoby povinnej z výživného.

38. Ak otec navrhovateľa v odvolaní poukázal na nepriaznivý zdravotný stav, tak toto tvrdenie nielenže nebolo preukázané, ale nebolo súčasne preukázané, že by nepriaznivý zdravotný stav len tvrdený otcom navrhovateľa bol trvalého charakteru, ktorý by ho vylučoval z výkonu akejkoľvek pracovnej činnosti zameranej na zabezpečenie si príjmu v takom rozsahu, aby si plnil aj vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi.

39. Ani jeden z odvolacích dôvodov otca navrhovateľa nebol relevantný, preto krajský súd vo vyvolanom odvolacom konaní rozsudok okresného súdu vo výroku o určenej povinnosti otcovi navrhovateľa prispievať navrhovateľovi výživným vo výške 200,- Eur mesačne, počnúc dňom 06.02.2023, v spojení s výrokom o zročnom výživnom, povolení jeho platenia v 100,- Eur mesačných splátkach a závislom výroku o trovách prvoinštančného konania potvrdil ako v týchto výrokoch vecne správne rozhodnutie.

40. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania ak neboli zistené dôvody pre iné rozhodnutie o trovách odvolacieho konania v zmysle § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.